

PINTÉR PÁL (1895–1977)

római katolikus lelkész, a jászboldogházi plébánia alapítója

Született Jászberényben 1895. október 25-én, pappá szentelték 1919. június 29-én.

1919–1920. Detken káplán.

1920–1923. Arlón káplán.

1923–1929. Bodonyban és Kunszentmártonban káplán, utóbbi helyen hitoktató is.

1929–1931. Miskolc–Mindszenten káplán.

1931-ben Rakamazon plébános.

1931–1940. Büdszentmihályon (ma Tiszavasvári városrésze) plébános.

1940–1941. Tibolddarócon plébános.

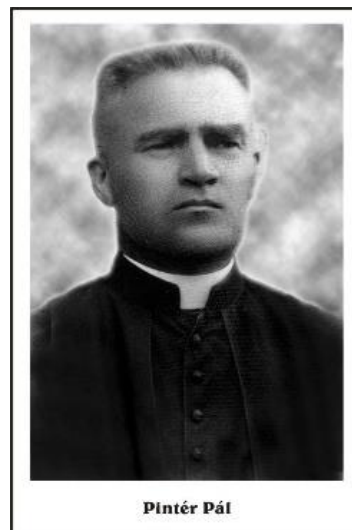
1941–1946. Nádudvaron plébános.

1946–1960. Jászboldogházán plébános.

1960–1967. Jászfényszaru plébános.¹

1967-től nyugalomba vonult, Jászberényben az Alkotmány u. 76. sz. alatt lakott.²

Meghalt Jászberényben, 1977. augusztus 29-én.³

Pintér Pál

Pintér Pál első miséjét Jászberényben mutatta be 1919. július 13-án. A primícia emléke mindig maradandó egy fiatal pap életében, ez alkalommal azonban a történelem is beleszólt az első mise ünnepi hangulatába, s szörnyű dolgok történtek a városban, a főtemplomban. Az eseményekről Kocsis István jászberényi káplán számolt be:

„A templomunkban 9 órakor Pintérnek első miséje volt, a népgyűlés tehát várt a templomból kijövő népre. És akkor Bokányi⁴ beszélni kezdett arról, hogy a gabonát oda kell adni az éhező proletároknak – közbekiáltás: Nem adjuk. Akkor besoroztatok mindenkit a vörös hadseregbe, ott kiabálhattok a románokra – közbekiáltás most már az egész hallgatóság részéről: Nem megyünk, menjenek a zsidók. Bokányi elsápadt az izgalomtól és felemelt kézzel jelt adott, mire megfűjták az alarmot és a házak tetején felállított gépfegyverek kattogni kezdtek.” A levegőbe lőttek.

„Mi az oltárnál voltunk akkor, az újmisést áldást osztott. A nép a gépfegyverek kattogására örült futással menekült a mellékutcákba, ott várta őket a szolnoki terroristák sortüzeltése. Napokig véresek voltak az utcák. A főtéren rémült kavargás, a templomban lévő nép kifutott, rémülettől eltorzult, az örültekre emlékeztető arcú nép rohanta meg a plébánia udvarát, az utcán lévő nép menedékkért a templomba tódult, a terroristák feltett sípkával a fejükön, pisztollyal és kézigránáttal a kezükben a templom padjaira ugráltak fel és így kergették ki a népet a templomból. Az utca népét hazakergették, egy fél óra múlva oly üres volt a főtér, mint egy kriptá. És akkor kiragasztották a kész plakátokat, melyek azt újságolták, hogy gonosz burzsoák a nép közé lőttek, a kiöntött proletárvérért Jászberény borzasztóan lakolni fog. És azt mondták még, hogy a templomban a szószéken izgatta fel a pap a népet, és délután itt lesz Szamuely.”^{5 6}

A jászboldogházi plébániát Pintér Pál alapította 1946-ban, különösen nehéz időszakban kezdte meg lelkészi szolgálatát Jászboldogházán. A helyi viszonyokról egy érsekfőpásztori leiratból értesülhetünk:

Eszes István és társai 1946-ban panasszal fordultak az érsek főpásztorhoz a római katolikus iskolák helyzetével kapcsolatban. Az érsekfőpásztori leiratban dr. Kele István prelátus, plébános feladatuk kapta az ügy kivizsgálását.

Először Pintér Pál lelkészt és Márton Domonkos tanítót kérette magához, ismertette a panaszos levél tartalmát. Mindketten megtették észrevételeiket. Kele István ennek alapján, valamint a körülmények ismeretére hivatkozva szedte pontokba a megállapításait:

A tanítás a panaszt megelőző évben (1944/45) Jászboldogházán is éppen addig tartott, mint a városi iskolákban. A tanévben előbb az állandó légibombázás, majd a bekövetkezett harcok miatt úgyszólván minden iskolában szünetelt, csak tavasztól volt néhány hónapig tanítás.

Általános jelenség, hogy a tanyai lakosok közül sokan nem élnek a demokrácia adta jogukkal, és sürgetésre sem íratják be gyermekeiket az iskolába. Azt mondják „nincs azoknak szükségük iskolára”...

Sajnos, a közigazgatás a mulasztást elkövető szülőkkel szemben sem alkalmaz semmiféle szankciót. Így előfordult, hogy a tanulókorú gyermekeknek a fele sem járt iskolába.

¹ <http://lexikon.katolikus.hu/Pinter.html>

² Schem. 1975.

³ Sem. 1987

⁴ a tanácsköztársaság idején népjóléti népbiztos volt

⁵ hadügyi népbiztos, a megtorlások vezetője

⁶ KOCISIS István, Az ellenforradalmár Jászberény a kommun alatt. In: Egri Egyházmegyei Közlöny 1919. 11. 16. 89. p.

Tagadhatatlan, hogy Jászberény város mint a római katolikus iskolák anyafenntartója a múltban is utolsónak tekintette az iskolaügyet, az ez évben szükséges tatarozásokat sem végeztette el kellő időben és kifogástalanul. Jelenleg pedig a város anyagi erő hiányában az iskolaszék sürgetésére sem tudta még rendbe hozni a tanyai iskolaépületeket, amelyek a harcok alatt tönkrementek vagy megrongálódtak. Egyik-másik tanyakörzetben a lelkes tanítók rábírták a szülőket, hogy az iskolaépületeket anyagi hozzájárulásukkal és munkaerő szolgáltatásával használhatókká tegyék. Ez azonban csak kivételes eset. Alsóboldogházán azonban a tanító hiába hívta össze a szülőket az iskola helyreállítása ügyében. A szülők érzéketlenek maradtak az ügygel szemben.

Az 1945/46-os tanévben a városban is a szülők adták össze a tüzelőanyagot az iskola fűtéséhez, ugyanúgy a boldogházi iskolákban is így történt, kivéve Alsóboldogházát, amely már Boldogházához tartozik, ezért nem kap több segítséget. Ebben a tanévben aztán Pintér Pál lelkész és a tanító az alsóboldogházi római katolikus iskola részére tüzelő beszerzése céljából 220 ft-ot gyűjtöttek és adtak át. Ők maguk is adományoztak erre a célra. Boldogháza község vállalta az alsóboldogházi iskola dologi kiadásait. Mindent elkövet az iskolaépület helyreállítására, használhatóvá tételére.

Pintér Pál lelkésznek szigorúan meghagytam, hogy a hozzátartozó alsóboldogházi iskola ügyét szívén viselje. Ezt meg is ígérte.

Eszes István és társai panaszára ennyiben kívánt reagálni.

Jászberény, 1946. december 1. Dr. Kele István prelátus⁷

Pintér Pál nevéhez fűződik még: 1951-ben, a templom villamosítása, 1954–1957-ig a plébániaház felépítése és 1959-ben a templom első, belső kifestése.

Nagy sakkozó volt, ő alapította meg Jászboldogházán az első sakk szakkört, emellett szenvedélyes labdarúgódrucker is volt. Minden helyi mérkőzésen jelen volt, gyakran felutazott Budapestre is civil öltözetben, hogy különböző bajnoki mérkőzéseket megtekinthessen.

A földosztáskor 15 katasztrális hold földet kért és kapott az újonnan alakult jászboldogházi egyházközség részére, valamint 2 házhelyet, egyet a plébánia és egy másikat a kántorlakás részére.

Köztisztletnek örvendő pap volt, a véleményére a falu lakossága sokat adott. Neki is köszönhető, hogy Jászboldogházán 1956-ban semmilyen tragikus esemény nem történt. A Magyar Katolikus Békemozgalom alapító tagja, az alakuló ülésen jelen volt. Boldogházán a községi tanács tagjaként is tevékenykedett.⁸

A felsőjászsági esperesi kerületi gyűlésen 1962. május 5-én Pintér Pál helyettes esperes, plébános előadást tartott „*Családi ima, családi megszentelődés*” címmel.⁹

Pintér Pál esperes plébános aranymiséjét Jászberényben, a főtemplomban 1969. június 29-én, este 7 órakor tartotta.¹⁰

Pintér Pál sírja a jászberényi Szent Imre temetőben

Jászberény, 2025. 05. 03.

Dr. Suba Györgyné

⁷ Kele István egyházmegyei hatóságnak küldött jelentése 1946. december 1. JMTDT.

⁸ Magyar Katolikus Lexikon X. kötet 969. p.; Évek könyve Jászboldogháza régen és ma 81–123. p.

⁹ FJEKJ. 1962. május 2. Pintér Pál dolgozata. NBFPI.

¹⁰ Mesehirdetések könyve 1964–1969. NBFPI.

